

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО



Електронне видання

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
студентів заочної форми навчання з навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ ПРАВОСУДДЯ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2020

Завдання до практичних занять студентів заочної форми навчання з навчальної дисципліни «Міжнародне правосуддя» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право» / В. О. Галан, В. М. Стешенко, Д. В. Аббакумова; за заг. ред. В. М. Стешенка. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 10 с.

У к л а д а ч і : ГАЛАН Вікторія Олександрівна,
 СТЕШЕНКО Володимир Миколайович,
 АББАКУМОВА Дарина В'ячеславівна

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародного права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

(протокол № 3 від 24.11.2020 р.)

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2020

ЗМІСТ

Вступ.....4

Практичне заняття № 1.

Загальна характеристика міжнародного правосуддя. Міжнародні судові органи універсального характеру.....5

Практичне заняття № 2.

Міжнародні судові органи регіонального (європейського) характеру.....7

ВСТУП

«Міжнародне правосуддя» є вибірковою навчальною дисципліною при підготовці фахівців за спеціальністю 081 «Право».

Тематика практичних занять складена згідно з програмою навчальної дисципліни «Міжнародне правосуддя».

Головна мета – допомогти студентам заочної форми навчання ґрунтовно підготуватися до іспиту, засвоїти найбільш важливі теоретичні положення у сфері міжнародних відносин з мирного вирішення міжнародних спорів шляхом їх розгляду у міжнародних судових та арбітражних органах як на універсальному, так і на регіональному рівнях. Під час опанування основних тем і положень студенти повинні здобути навички роботи з міжнародно-правовими документами, а також навчитися аналізувати найважливіші події, що відбуваються у світі, з точки зору їх відповідності нормам і принципам сучасного міжнародного публічного права.

З огляду на те, що під час вивчення дисципліни значну кількість питань студент опрацьовує самостійно, наводиться список літератури аналітичного і нормативного характеру, рекомендуються також деякі періодичні видання, на сторінках яких досліджуються проблеми міжнародного права і міжнародних відносин в сфері вирішення міжнародних спорів мирним шляхом.

З усіх питань, які стосуються підготовки до практичних занять та іспиту, студентам слід звертатися на кафедру.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

№ 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОСУДДЯ. МІЖНАРОДНІ СУДОВІ ОРГАНИ УНІВЕРСАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ

План

1. Поняття міжнародного правосуддя. Відмінності міжнародного правосуддя від національного судочинства. Джерела міжнародного правосуддя.
2. Міжнародний Суд ООН. Склад та особливості юрисдикції Міжнародного Суду ООН. Рішення та консультативні висновки Міжнародного Суду ООН.
3. Справа про розмежування морських територіальних просторів у Чорному морі (Румунія проти України), рішення від 3 лютого 2009 р.
4. Універсальні механізми вирішення міжнародних спорів спеціального характеру.
5. Міжнародне арбітражне судочинство. Основні міжнародні арбітражні (третейські) органи.
6. Міжнародні кримінальні судові органи *ad hoc*.
7. Міжнародний кримінальний суд. Висновок Конституційного Суду України у справі про Римський Статут від 11 липня 2001 р. № 3-в/2001.

Список літератури:

1. Захарченко Т. Арбітражний інститут Торгової палати м. Стокгольма. *Право України*. 2011. № 11/12. С. 291–298.
2. Комарова Т. В. Юрисдикція Суду Європейського Союзу: монографія. Харків: Право, 2010. 360 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFIJ_2011/Komarova_2010.pdf
3. Коптева О. О. Значення рішення постійної палати міжнародного

правосуддя «Вімблдон» для формування базових понять сучасного міжнародного права. Університетські наукові записки. 2012. № 3. С. 394–398. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/Unzap_2012_3_60.pdf

4. Маланчук Пітер. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом: підручник: пер. з англ.; відп. ред. М. В. Буроменський. 7 вид., перероб. Харків: Фірма «Консум», 2000. С. 387–420.

5. Міжнародне право: навч. посіб. / [Буроменський М. В., Кудас І. Б., Маєвська А. А. та ін.]; за ред. М. В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2005. С. 288–294.

6. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.]; за ред. В. В. Мицика, Харків: Право, 2019. С. 369–388.

7. Міжнародне судочинство / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ: Юрид. думка, 2009. 260 с.

8. Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле. Международное право: В 2-х т. Т 2. Кн. 3: Международные отношения / пер. с фр. Киев: Сфера, 2000. С. 86–124.

9. Сеидова А. А. Решения Международного суда ООН по спорам о признании государственного суверенитета в отношении территории. *Право і суспільство*. 2012. № 1. С. 102–106. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2012/1_2012/23.pdf

10. Терещенко О. В. Вирішення спорів міжнародними судами. *Часопис Київського університету права*. 2011. № 4. С. 389–393. URL: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2011_4/389.pdf

П р а в о в і а к т и :

1. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут) від 11.07.2001 р. № 3-в/2001. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003v710-01#Text>

2. Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.12.1999 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99#Text>

3. Регламент Міжнародного Суду ООН від 14.04.1978 р. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/rules-of-court/rules-of-court-ru.pdf>

4. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17.07.1998 р. URL: [https://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute\(r\).pdf](https://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute(r).pdf)

5. Статут Міжнародного Суду Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. URL: <http://www.un.org/ru/icj/statut.shtml>

6. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. (статті 92–96). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text

7. Maritime delimitation in the Black Sea (Romania v. Ukraine). International Court of Justice. Reports of judgments, advisory opinions and orders. Judgment of 3 February 2009. URL: <http://www.icj-cij.org/docket/files/132/14987.pdf>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

№ 2

МІЖНАРОДНІ СУДОВІ ОРГАНИ РЕГІОНАЛЬНОГО (ЄВРОПЕЙСЬКОГО) ХАРАКТЕРУ

План

1. Європейський суд з прав людини. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. і протоколи до неї. Регламент Європейського суду з прав людини.

2. Юрисдикція Європейського суду з прав людини. Процедура звернення до

ЄСПЛ. Критерії прийнятності заяв до Європейського суду з прав людини.

3. Юридична сила рішень Європейського суду з прав людини. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні.

4. Справа Лоїзиду (Loizidou) проти Туреччини від 28 липня 1998 р.

5. Судова система Європейського Союзу. Правові основи діяльності судової системи Європейського Союзу.

6. Структура судової системи Європейського Союзу. Правовий статус суддів і генеральних адвокатів.

7. Юрисдикція Суду Європейського Союзу. Правова природа рішень Суду Європейського Союзу.

Список літератури:

1. Дешко Л. М. Право кожного звертатися за захистом своїх прав і свобод до міжнародних судових установ чи до органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна як самостійне суб'єктивне юридичне право. *Публічне право*. 2012. № 2. С. 155–161. URL: <http://www.yourfuture.org.ua/ua/pb/2012/6/Deshko.pdf>

2. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч.-практ. посіб. Київ: Алерта, 2013. 368 с.

3. Київець О. В. Вплив практики постійних міжнародних судових органів міжнародного права. *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 6. С. 135–137.

4. Комарова Т. В. Юрисдикція Суду Європейського Союзу: монографія. / Харків: Право, 2010. 360 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFIJ_2011/Komarova_2010.pdf

5. МакБрайд Дж. Принципи, що визначають тлумачення та застосування Європейської конвенції з прав людини / Центр суддівських студій: міжнародний фонд. URL: <http://www.judges.org.ua/seminar21-1.htm>

6. Сальвіа М. Прецеденты Европейского Суда по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящейся к Европейской

конвенции о защите прав человека и основных свобод. Судебная практика с 1960 по 2002 г. Санкт-Петербург: Издательство «Юридический центр Пресс», 2004. 1072 с.

7. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: компендіум / [О. В. Сердюк, Ю. В. Щокін, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. 2-ге вид., допов. Харків: Право, 2019. 404 с.

8. Шевчук С. В. Порівняльне прецедентне право з прав людини. Київ: Реферат, 2002. 344 с.

П р а в о в і а к т и:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

2. Нотатка для заповнення формуляру заяви. Рада Європи. 2018. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Notes_UKR.pdf

3. Практичний посібник щодо прийнятності заяв. Рада Європи / Європейський суд з прав людини. Страсбург, 2014. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_UKR.pdf

4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

5. Про застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя: Постанова Вищого спеціалізованого суду від 19.12.2014 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013740-14#Text>

6. Регламент Европейского суда по правам человека. Совет Европы Страсбург. 2016. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_rus.pdf

7. Формуляр заяви до ЄСПЛ / ECHR Application form. URL: <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/forms&c>

8. Case of Loizidou v. Turkey (Article 50). European Court of human rights. Judgement on 28 July 1996. URL: [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{"appno":\["15318/89"\],"itemid":\["001-58201"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

Навчальне видання

Електронне видання

ЗАВДАННЯ

до практичних занять

студентів заочної форми навчання з навчальної дисципліни

«Міжнародне правосуддя»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

У к л а д а ч і : ГАЛАН Вікторія Олександрівна,
 СТЕШЕНКО Володимир Миколайович,
 АББАКУМОВА Дарина В'ячеславівна

Відповідальний за випуск В. М. Стешенко